

Raadsvoorstel

Datum 16 mei 2017 Zaaknummer 194822483 Portefeuille H.G.W.M. van Rooijen

Onderwerp Harmonisatie afvalbeleid Meierijstad.

Samenvatting

Harmonisatie afvalbeleid Meierijstad.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

Het onderdeel afval is als volgt in het document Mijlpalen van Meierijstad opgenomen;
We formuleren een ambitieuze doelstelling op het gebied van circulaire economie: hergebruik van grondstof en afvalscheiding. We stimuleren en belonen afvalscheiding.

Behandeling in commissie

Het Raadsvoorstel wordt in de commissie Ruimte, Economie en Bedrijfsvoering behandeld.

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. Het college besluit voor het scenario waarbij restafval, GFT-afval en PD wordt ingezameld met minicontainers met een inzamelfrequentie voor het restafval van 1x per 4 weken (nader te noemen als scenario 4).
2. Het college stelt de raad voor een besluit te nemen over een inzamelsysteem voor gemeente Meierijstad.

Meerijstad, 16 mei 2017

Aan de raad,

Waarom naar de raad

Besluitvorming over het inzamelsysteem ten behoeve van de harmonisatie van de afvalinzameling voor gemeente Meerijstad is de bevoegdheid van de raad.

Onderwerp

Meerijstad dient haar afvalbeleid te harmoniseren als gevolg van de fusie tussen de voormalige gemeenten Sint Oedenrode, Schijndel en Veghel.

Het afvalbeleid is een breed beleidsterrein. Afvalinzameling, afvalverwerking, milieustraten, kringloopinzameling, papierinzameling, bedrijfsafval, afval bij scholen en verenigingen, afvalscheiding in de openbare ruimte, medisch afval en zwerfafval zijn onder andere onderwerpen die binnen het afvalbeleid vallen.

Deze nota gaat specifiek over het inzamelsysteem ten behoeve van de afvalinzameling voor Meerijstad. De Raad wordt gevraagd een besluit te nemen voor een inzamelsysteem voor gemeente Meerijstad. De overige onderwerpen zullen in een later stadium van het harmonisatieproces worden behandeld.

Aanleiding

Rol gemeente

De traditionele rol van de gemeente bij het afvalbeheer komt niet alleen voort uit wettelijke bepalingen, maar is ook gericht op het faciliteren van inwoners bij het zich ontdoen van afvalstoffen, op het stimuleren van een circulaire economie en op het waarborgen van de continuïteit van de inzameling van alle soorten huishoudelijk afval. De gemeente heeft bij wet (Wet milieubeheer) de regie over de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen.

Volgens de Wet Arhi dient 2 jaar na de feitelijke fusiedatum de afvalinzamelstructuur en de afvalstoffenheffing geharmoniseerd te zijn.

VANG beleid

Het Ministerie van IenM, de VNG en de NVRD hebben in 2015 het Publiek Kader voor het afvalbeheer en het uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval opgesteld. Belangrijk hierbij is het VANG-principe. Hiermee wordt gewerkt aan de overgang naar een circulaire economie, een economie waarin zo min mogelijk wordt verspild en zo veel mogelijk wordt hergebruikt. Het streven is om 75% van het huishoudelijk afval te scheiden in 2020. De afgeleide doelstelling daarbij is 100 kg restafval (fijn + grof) per inwoner per jaar. In het jaar 2025 ligt de doelstelling op nog maar 30 kilogram restafval per inwoner per jaar. Meerijstad streeft naar het minimaal behalen van de VANG-doelstellingen.

Coalitieakkoord Meerijstad 2017-2022

In het Coalitieakkoord Meerijstad 2017-2022 zijn de speerpunten op het gebied van afval benoemd. Meerijstad heeft een ambitieuze doelstelling op het gebied van circulaire economie: hergebruik van grondstoffen en afvalscheiding. Afvalscheiding wordt gestimuleerd en beloond. De fiscale uitvoering van het afvalbeleidsplan is eenvoudig.

Argumenten

Meetpunten voor Meerijstad

Belangrijke meetpunten bij het nieuwe grondstoffenbeleid zijn de vertreksituatie en het bestaande beleid enerzijds en de te behalen VANG-doelstelling anderzijds.

Daarnaast worden de uitgangspunten binnen de afvaldriehoek als belangrijke meetpunten meegenomen; milieu (de gevolgen voor het milieu en de afvalscheiding), kosten (de kosten en baten van de inzameling en verwerking) en service (het serviceniveau voor de burgers en de bijdrage aan de sociale werkgelegenheid).

Het inzamelscenario

Voor de harmonisatie van de afvalinzameling en een gelijktijdige daling van de hoeveelheid restafval, zijn diverse scenario's denkbaar. Een viertal scenario's zijn opgesteld en doorerekend. Het scenario met de beste balans binnen de afvaldriehoek (milieu, kosten en service) is het scenario waarbij restafval, GFT-afval en PD (Plastic verpakkingen en Drankenkartons) wordt ingezameld met minicontainers met een inzamelrequentie voor het restafval van 1x per 4 weken (nader te noemen als scenario 4).

Met het behalen van de VANG doelstelling voldoet scenario 4 aan de ambitieuze doelstelling uit het Coalitieakkoord op het gebied van circulaire economie en hergebruik van grondstoffen en afvalscheiding.

Door het hanteren van het volume/frequentiesysteem (tarief per lediging) wordt de afvalscheiding gestimuleerd en beloond en is de fiscale uitvoering eenvoudiger dan een inzamel-afrekensysteem op gewicht (per kilo).

Hieronder wordt dit scenario verder beschreven. In de tabel wordt aangegeven wat de te verwachten kosten zijn (per huishouden per jaar) en wat de gevolgen zijn voor de hoeveelheid restafval (aantal kg per inwoner per jaar en het scheidingspercentage). De te verwachten kosten hebben enkel betrekking op de afvalstromen die opgenomen zijn binnen het betreffende scenario.

De toelichting van de overige drie scenario's zijn als bijlage toegevoegd (Bijlage; 'Overzicht inzamelscenario's').

Scenario 4: Restafval 1x 4 weken, PD in minicontainer

	Inzamelmiddel	Inzamel-frequentie	Tarief
Restafval		1x4 wk	Per lediging
Gft-afval		1x wk	gratis
P(D)		1x2 wk	gratis

Samenvatting Scenario 4, restafval 1x/4wk, PD minicontainer	
Kosten, excl. Btw	€ 3-/huishouden/jaar
Verwachte hoeveelheid restafval (grof + fijn)	81kg/inw/jaar
Verwacht totaal scheidingspercentage	81%

De eenmalige kosten worden met name gevormd door de aanschaf van minicontainers voor PD, het eenmalig verstrekken van keukenafvalzakjes, en de ondergrondse containers met toegangscontrole voor de gestapelde bouw .

Het structurele financiële voordeel wordt gevormd door het minder vaak inzamelen van restafval (eens per 4 weken in plaats van eens per 2 weken) en door de lagere verwerkingskosten van het restafval en de hogere opbrengst voor het ingezameld PD. Hierdoor worden de extra structurele meerkosten van het wekelijks inzamelen van GFT-afval (in plaats van het 2-wekelijks inzamelen) ruimschoots gecompenseerd.

Inzameling van PD door middel van minicontainers zorgt voor een hoger scheidingspercentage, tevens is op het gebied van hygiëne inzameling van PD door middel van een minicontainer beter.

Kanttekeningen

Op het onderdeel service dient de opmerking te worden geplaatst dat uit de bewoners enquête is gebleken dat het grootste deel van de inwoners (72%) tevreden is over het gebruik van de Plastic Heroes-zak. Maar dat tevens door de bewoners wordt aangegeven (15%) dat men graag een minicontainer voor de inzameling van PD wil in plaats van de Plastic Heroes-zak.

Communicatie

Nadat het inzamelsysteem ten behoeve van de afvalinzameling is vastgesteld zal de implementatie van dit inzamelsysteem in Meierijstad plaatsvinden.

Dit zal gepaard gaan met uitgebreide communicatie en informatieverstrekking naar de burger.

Ook zal er extra aandacht besteed worden aan communicatie over het VANG beleid richting de burger door middel van een campagne. Hierdoor zal de nut en noodzaak van het scheiden van afval toegelicht worden, waardoor er minder vervuiling ontstaat, minder afkeur en daardoor minder kosten voor de gemeente/burger.

Participatie

Schriftelijke bewoners enquête

In juni 2016 is een anonieme schriftelijke bewonersenquête uitgevoerd. Deze enquête is per post verstuurd naar een aselechte steekproef 4.500 adressen: 1.500 in elk van de drie fusiegemeenten. Parallel daaraan is de enquête ook via internet beschikbaar gesteld, zodat deze door elke inwoner ingevuld kon worden. Tot slot zijn op straat in totaal circa 100 enquêtes afgenomen, gelijkmatig verdeeld over de drie gemeenten. In totaal zijn 2.052 reacties ontvangen. Gezien dit aantal reacties kan gesteld worden dat de resultaten representatief zijn voor zowel alle drie de gemeenten afzonderlijk als voor de nieuwe gemeente Meierijstad in zijn geheel.

Bewonersavonden

Op 19 september, 26 september en 5 oktober 2016 zijn drie bewonersavonden georganiseerd, één in elk van de fusiegemeenten. In totaal zijn circa 40 inwoners ontvangen. Aan hen zijn de belangrijkste resultaten van de bewonersenquête gepresenteerd. Ook is in een informele setting gevraagd naar hun voorkeuren en ideeën over de toekomstige wijze van afval inzamelen.

In het bijlagenrapport is het complete rapport van de uitgevoerde bewonersenquête en bewonersavonden opgenomen.

Duurzaamheid

Het afvalbeleid voor Meierijstad is gebaseerd op het VANG-principe (Van Afval Naar Grondstof). Het Ministerie van IenM , de VNG en de NVRD hebben in 2015 het Publiek Kader voor het afvalbeheer en het uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval opgesteld. Belangrijk hierbij is het VANG-principe. Hiermee wordt gewerkt aan de overgang naar een circulaire economie, een economie waarin zo min mogelijk wordt verspild en zo veel mogelijk wordt hergebruikt. Het programma bevat diverse acties om verspilling van potentiële grondstoffen tegen te gaan. Gemeente Meierijstad zegt 'ja' tegen de ambitieuze VANG-doelstelling. Daar waar mogelijk wordt er gekeken wat er nog meer mogelijk is.

Gezien de gewenste transitie naar een circulaire economie, wordt de term 'afval' meer en meer vervangen door de term 'grondstof'.

Financiële toelichting

Scenario 4 zou een te verwachten besparing opleveren van € 3,- per huishouden per jaar. De te verwachten kosten (besparing) hebben enkel betrekking op de afvalstromen die opgenomen zijn binnen het betreffende scenario.

Planning

In 2017 en 2018 zullen de aanbestedingen voor de implementatie van het inzamelsysteem ten behoeve van de afvalinzameling plaatsvinden. Op 1 januari 2019 zal het inzamelsysteem ten behoeve van de afvalinzameling in Meierijstad geharmoniseerd zijn.

Om bovenstaande planning te kunnen realiseren dient uiterlijk in september 2017 het inzamelsysteem te zijn vastgesteld door de raad.

Rechtsbescherming

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

De transitie naar een circulaire economie is een constant proces. De raad zullen dan ook, nadat de implementatie van het inzamelsysteem voor Meierijstad heeft plaatsgevonden, op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen binnen het afvalbeleid.

Bijlagen

- Beslisdocument JMA; 'Harmonisatie afvalbeleid Meierijstad'.
- Bijlagenrapport JMA; 'Bijlagenrapport Beslisdocument harmonisatie afvalbeleid Meierijstad'.
- Bijlagenoverzicht inzamelscenario's; 'Overzicht inzamelscenario's'.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

M.A. Fränzel MSc.

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 mei 2017

Gelet op artikel 10.26 Wet milieubeheer.

Besluit gemeenteraad:

1. De Raad besluit als inzamelsysteem ten behoeve van de harmonisatie van de afvalinzameling voor gemeente Meierijstad voor het scenario waarbij restafval, GFT-afval en PD wordt ingezameld met minicontainers met een inzamelfrequentie voor het restafval van 1x per 4 weken (scenario 4).

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 21 september 2017

De raad voornoemd,
De Griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

M.A. Fränzel MSc.